

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 lipca 2018 r., nr Od (...) Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w G. odmówił przyznania M. M. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu doznanego w wyniku wypadku pozostającego w związku ze służbą. W uzasadnieniu wskazał, że zdarzenie, na skutek którego odwołujący doznał urazu nie stanowiło wypadku pozostającego w związku ze służbą. Zgody na odbywanie szkolenia w ramach kursu przekwalifikowania zawodowego nie można bowiem utożsamiać z wykonywaniem obowiązków służbowych albo poleceń przełożonych.

Od decyzji odwołanie wniósł M. M., wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do jednorazowego odszkodowania w wysokości odpowiadającej ustalonemu uszczerbkowi na zdrowiu. W uzasadnieniu podniósł, że rozkazem dziennym nr (...) wyraźnie wyrażono zgodę na indywidualne terminy szkolenia ustalone z prowadzącym kurs. Nie zgodził się z twierdzeniem, że przez udział w kursie sztuk walki realizował prywatne cele, skoro w tym samym kursie brało udział jeszcze sześciu żołnierzy zawodowych z jego jednostki. Zdaniem odwołującego wojsko zapewnia ochronę ubezpieczeniową dla wszelkich działań żołnierzy, które ukazują się w rozkazie dziennym jednostki wojskowej.

W odpowiedzi na odwołanie organ wniósł o oddalenie odwołania, w uzasadnieniu ponawiając argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji oraz dodał, że w ramach rekonwersji żołnierz może korzystać na terenie kraju z pomocy jednostki wojskowej. Inna byłaby sytuacja żołnierza, gdyby otrzymał skierowanie na praktykę zawodową, do czego jednak nie doszło w tym wypadku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. M. jest żołnierzem zawodowym pełniącym służbę w Jednostce Wojskowej nr (...) w P..

Niesporne

W 2018 roku M. M. złożył dowódcy jednostki informację o zamiarze odejścia ze służby w ciągu dwóch następnych lat. Złożenie takiego oświadczenia było warunkiem koniecznym do otrzymania świadczeń w ramach rekonwersji żołnierzy zawodowych. Wraz z pięcioma innymi żołnierzami z jednostki szukał zewnętrznych kursów i szkoleń, które mogłyby dać im zatrudnienie w przyszłości. Zapisali się na kurs dla pracowników ochrony fizycznej.

Dowód: przesłuchanie odwołującego – k. 19

Rozkazem z dnia 25 kwietnia 2018 r., nr (...) dowódca jednostki wojskowej wyraził zgodę na udział żołnierza w tym szkoleniu. Natomiast decyzją nr (...) z dnia 12 kwietnia 2018 r. Wojskowe Biuro Emerytalne w S. wyraziło zgodę na pokrycie kosztów przekwalifikowania zawodowego w ramach pomocy rekonwersyjnej, obejmującego sfinansowanie kosztów szkolenia. Nie otrzymał skierowania na kurs.

Niesporne, a nadto: decyzja Wojskowego Biura Emerytalnego w S. z dnia 12 kwietnia 2018 r., nr 193/18/ (...)/RF – k. 10 akt wypadkowych (załącznik do akt sprawy)

Kurs „Pracownik ochrony fizycznej” odbywał się w okresie od 6 kwietnia 2018 r. do 23 maja 2018 r. w M.. Był organizowany przez Centrum (...) w W.. Jednostka wojskowa, ani administracja wojskowa nie miały żadnego wpływu na organizację kursu. Prowadzili go pracownicy firmy (...).

Dowód: przesłuchanie odwołującego – k. 19, zaświadczenie Centrum (...) w W. z dnia 21 czerwca 2018 r. – k. 22 akt wypadkowych

W dniu 18 kwietnia 2018 r., około godziny 18:30, podczas zajęć sportowych z samoobrony organizowanych w ramach kursu „Pracownik ochrony fizycznej”, M. M. ćwiczył różne sposoby ataku, w tym kopnięcia. Przy wykonywaniu kopnięcia frontального jego lewa stopa podwinęła się na materacu, stracił równowagę i upadł na materac, przenoszą

cały ciężar ciała na tę stopę. Poczul silny ból w stopie i musiał zakończyć zajęcia i udać się do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w G.. Tam wykonano zdjęcie RTG, a lekarz rozpoznał złamanie stopy, bez uszkodzenia stawu skokowego, złamanie V kości śródstopia lewego oraz uraz skręcieniowy stawu C.. Założono szynę gipsową i zalecono przyjmowanie leków przeciwbólowych. M. M. przebywał na zwolnieniu lekarskim przez 4 miesiące.

Dowód: przesłuchanie odwołującego – k. 19, protokół powypadkowy – k. 18 akt wypadkowych, notatka służbowa – k. 20 katy wypadkowych, meldunek – k. 16 akt wypadkowych, oświadczenia poszkodowanego i świadków – k. 11-13 akt wypadkowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się nieuzasadnione.

Zgodnie z art.1 i 2 ustawy z dnia z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1950) świadczenia odszkodowawcze określone w niniejszej ustawie obejmują jednorazowe odszkodowanie przysługujące w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową oraz odszkodowanie za przedmioty osobistego użytku utracone, całkowicie zniszczone lub uszkodzone wskutek wypadku pozostającego w związku ze służbą wojskową. Świadczenia odszkodowawcze przysługują żołnierzowi, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej, zwanego dalej "wypadkiem", albo wskutek choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej, zwanej dalej "chorobą", jak również żołnierzowi, który poniósł szkodę majątkową wskutek wypadku, a także rodzinie żołnierza, który zmarł wskutek wypadku lub choroby.

Na mocy art. 5 ustawy za wypadek uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które zaszło podczas lub w związku:

- 1) z wykonywaniem obowiązków służbowych albo poleceń przełożonych;
- 2) z wykonywaniem czynności w interesie służby wojskowej, nawet bez polecenia przełożonych;
- 3) z ratowaniem ludzi z grożącego niebezpieczeństwa albo ratowaniem mienia przed zniszczeniem lub zagarnięciem;
- 4) z udziałem w pościgu lub ujęciu osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa albo ochroną innych osób przed napaścią;
- 5) z odbywaniem drogi do miejsca i z miejsca wykonywania czynności (art. 5).

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, w tym przede wszystkim akt postępowania przed organem, których prawdziwości i rzetelności sporządzenia żadna ze stron nie kwestionowała, jak również na podstawie korespondujących z dokumentacją zeznaniami odwołującego.

W niniejszej sprawie przedmiotem sporu był związek wypadku odwołującego się ze służbą wojskową. Obie strony różniły się w interpretacji art. 5 pkt 1 ustawy. Odwołujący się wskazywał, że wypadek podczas szkolenia, na udział w którym otrzymał zgodę dowódcy jednostki ma związek z wykonywaniem obowiązków służbowych albo poleceń przełożonych.

Sąd uznał jednak, że takiego związku brak.

Określenie związku poszczególnych czynności żołnierza z odbywaną przez niego służbą powinno odbyć się poprzez określenie zakresu jego podporządkowania, ocenianego przez pryzmat regulacji ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 1459). Na mocy art. 63 tej ustawy sposób odbywania czynnej służby wojskowej oraz obowiązki i uprawnienia żołnierzy określa ustawa oraz wydane na jej podstawie rozporządzenia i zarządzenia, a także regulaminy i rozkazy wydane przez Ministra Obrony

Narodowej. Na tej podstawie została wydana decyzja nr (...)/Mon Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie wprowadzenia do użytku Regulaminu (...) Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.Urz.MON z 2013 r. poz. 398). W Rozdziale I w punkcie 13. Regulaminu wskazano, że rozkazem jest „polecenie podjęcia określonego działania lub jego zaniechania wydane służbowo żołnierzowi przez jego przełożonego (uprawnionego starszego)”.

Tak rozumiane rozkazy wyznaczają więc zakres wynikającego z art. 5 pkt 1 ustawy wypadkowej „wykonywania obowiązków służbowych albo poleceń przełożonych” przez żołnierza.

W ocenie Sądu nie spełnia tego wymogu otrzymanie zgody na udział w szkoleniu, nawet jeśli autorem tej zgody jest dowódca jednostki, czy Wojskowe Biuro Emerytalne. Trzeba bowiem uwzględnić, że inicjatywa udziału w szkoleniu pochodziła od samego żołnierza, który je sobie wyszukał i zgłosił swój akces. Szkolenie to było prowadzone przez prywatny podmiot zewnętrzny, nie związany w wojskiem. Jednostka wojskowa M. M., ani inny podmiot administracji Wojska Polskiego w ogóle nie brały udziału w organizacji szkolenia i nie kontrolowały jego przebiegu. Efektem szkolenia miało być nabycie cywilnych kwalifikacji na przyszłość, zupełnie niezwiązanych ze służbą wojskową, lecz wynikających ze zgłoszonego przez żołnierza zamiaru odejścia ze służby w 2020 r. Zatem wojskowy organ rentowy słusznie uznał, że cel szkolenia miał charakter jedynie prywatny. Wyrażenie zgody na udział pozwoliło żołnierzowi na podjęcie działań własnych, częściowo zwalniając go z obowiązków na potrzeby podjęcia czynności szkoleniowych. Natomiast z całą pewnością ta zgoda nie oznaczała nakazu lub zakazu, bowiem udział w szkoleniu nadal pozostawał własną decyzją żołnierza.

Również fakt otrzymania refinansowania kosztów tego szkolenia, nie może oznaczać, że nabiera ono cech procesu związanego ze służbą wojskową. Proces rekonwersji ma bowiem na celu złagodzenie żołnierzom skutków odejścia ze służby. Nie oznacza jednak rozszerzenia zakresu służby żołnierza na sfery niewojskowe.

Wreszcie stwierdzić należy, że udział w prywatnym szkoleniu nie oznacza pełnienia służby wojskowej w rozumieniu art. 19-25 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 173).

Nie również znaczenia ilu żołnierzy z jednostki wojskowej odwołującego brało udział w szkoleniu, skoro podjęli się tego udziału na podstawie własnej inicjatywy i w celu realizacji własnych – niewojskowych – zamiarów.

Nie sposób również przychylić się do wyrażonego w odwołaniu argumentu, iż „wojsko zapewnia ochronę ubezpieczeniową dla wszelkich działań żołnierzy”. Zakres ochrony przed skutkami wypadków został określony w art. 5 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową i jako taki nie obejmuje „wszelkich działań żołnierza”.

Sąd w rezultacie uznał, że wypadek M. M. z dnia 18 kwietnia 2018 r. nie spełniał żadnego z warunków określonych w art. 5 ustawy i jako taki nie pozostawał w związku ze służbą wojskową.

Mając na uwadze wszystko powyższe sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)